

Gastronominin Sanatsal Kimliğinin Estetik Üzerinden İncelenmesi (Research on the Artistic Identity of Gastronomy Through Aesthetic)

Setenay SİPAHİ^a, *Sema EKİNCEK^b, Hakan YILMAZ^b

^a Erciyes University, Faculty of Fine Arts, Department of Ceramics and Glass Design, Kayseri/ Turkey

^b Anadolu University, Faculty of Tourism, Department of Gastronomy and Culinary Arts, Eskişehir/ Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi:07.07.2017

Kabul Tarihi:20.09.2017

Anahtar Kelimeler

Gastronomi

Sanat

Estetik

İdealizm

Pragmatizm

Keywords

Gastronomy

Art

Aesthetics

Idealism

Pragmatism

Öz

İnsanoğlu, tarihin ilk evrelerinde sadece fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayabilmek için beslenmiş, ardından edindiği tecrübeler neticesinde lezzetin ve görselliğin, keyif/haz verici bir yanı olduğunu gözlemlemiştir. Zamanla "güzel"i ortaya koyma çabasıyla hazırlanan yemekler, mutfak uygulamalarını da bir sanat olgusu haline getirmiştir. Çoşkulanım ya da keyif/haz veren duyguların incelenmesi ile ilgili bir disiplin ve sanatın temel değerlerinden biri olan estetik, gastronominin sanatsal kimliğinin incelenmesinde önemli bir kılavuzdur. Yapılan çalışmada, gastronomi ve mutfak uygulamalarının sanat olarak değerlendirip değerlendirilemeyeceği, araştırma sorusu olarak ele alınmış, disiplinlerarası bir çalışma alanı olan gastronominin, sanat ile olan ilişkisi sorgulanmıştır. Yapılan değerlendirme, farklı estetik bakış açılarının farklı sonuçlar ortaya koyduğunu göstermektedir. İdealist estetik anlayışına göre gastronominin kısmen sanat olarak kabul edilebileceği görülmüştür. Bu anlayışa göre sanat, tıpkı bilim gibi insanın diğer etkinliklerinden ayrı tutulur. Sanattan pratik yönde bir şeyler beklemek, sanat dışı bir tavırla ilişkilendirilir. Öte yandan pragmatist estetik anlayışına göre gastronomi, sanat olarak kabul edilebilir. Nitekim estetiği bilimin karşısına koymayan ve onu daha kapsamlı inceleyen bu anlayışa göre sanat, estetik deneyim ifadesi ile açıklanabilmekte ve gastronomi sanat olarak kabul edilebilmektedir.

Abstract

In the first stages of history, mankind has been nourished only to meet its physiological needs, and then observes that taste and visuality are a pleasure side of the experience. In time, the dishes prepared with the effort of putting out "nice" made the kitchen applications an art. Aesthetics, one of the basic values of art and discipline, is an important guide in the study of the artistic identity of gastronomy. In the study, the relationship between gastronomy and art, which is an interdisciplinary study area, which is considered as a research question that gastronomy and kitchen applications can not be evaluated as art, has been questioned. The evaluation made reveals that different aesthetic points of view reveal different results. According to the idealistic aesthetic sense, gastronomy can be seen as part of art. According to this understanding, art, like science, is kept separate from other activities of man. Expecting something in practice from the arts is associated with a non-artistic attitude. On the other hand, according to pragmatist aesthetics, gastronomy can be regarded as art. As a matter of fact, according to this understanding which does not put the aesthetic against science and examines it more extensively, art can be explained with the expression of aesthetic experience and it can be accepted as gastronomic art.

* Sorumlu Yazar.

E-posta: semaekincek@anadolu.edu.tr (S. Ekincek),